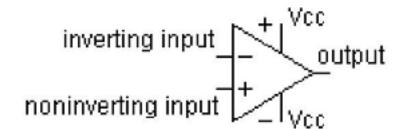
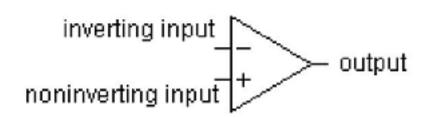
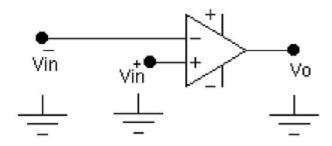
Mạch khuếch đại thuật toán – OP-AMP

Kí hiệu

Đặc tính và thông số của op-amp lý tưởng

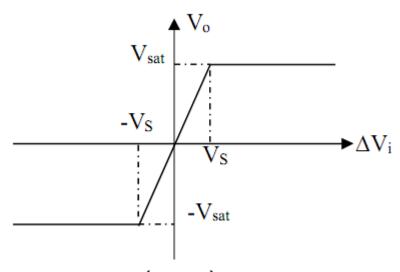
Mạch op amp trạng thái vòng hở

Ta có đáp ứng tín hiệu ra V₀ theo các cách đưa tín hiệu vào như sau:

- Đưa tín hiệu vào ngõ vào đảo thì $V_0 = -A_{vo}V_i^-$
- Đưa tín hiệu vào ngõ vào không đảo thì $V_0 = A_{vo}V_i^+$
- Đưa tín hiệu vào đồng thời cả hai ngõ thì $V_o = A_{vo} (V^+_i V^-_i) = A_{vo} \Delta V_i$. ở trạng thái tĩnh, $V^+_i = V^-_i$, suy ra $V_0 = 0$.

Thông thường hệ số khuếch đại vòng hở A_{vo} có giá trị rất lớn

Đặc tính và thông số của op-amp lý tưởng

Đặc tuyến truyền đạt

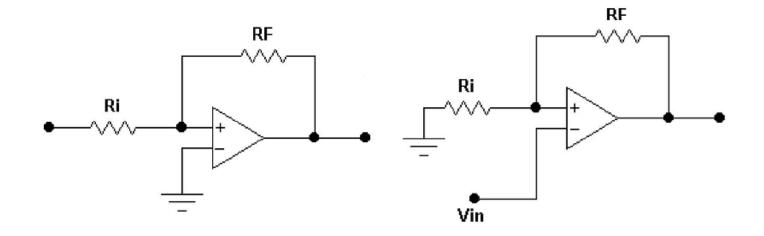
- Vùng khuếch đại: $V_0 = A_{vo}\Delta V_i$, $-V_s \leq \Delta V_i \leq V_s$, $(\Delta V_i = V_i^+ - V_i^-)$.

– Vùng bão hòa dương: $V_0 = +V_{sat}$, $\Delta V_i > V_s$

– Vùng bão hòa âm: V_0 = - V_{sat} , ΔV_i < - V_s

Thông thường thì giá trị Vs rất nhỏ khoảng từ vài chục μV đến vài trăm μV

Mạch hồi tiếp dương

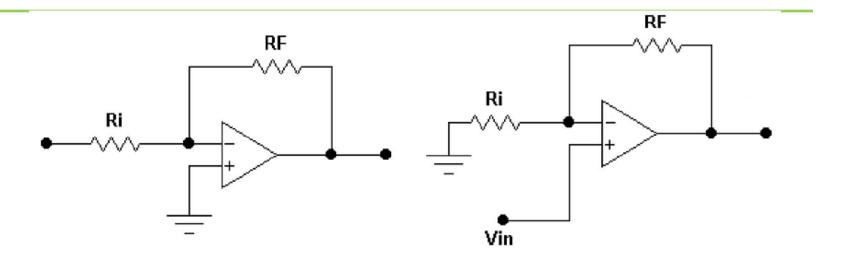

Tín hiệu ngõ vào và ngõ ra cùng pha.

Thông thường đây là kiểu hồi tiếp không mong muốn.

Hồi tiếp dương thường rất ít khi được sử dụng (chỉ dùng để tạo dao động).

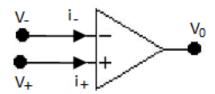
Mạch hồi tiếp âm

Tín hiệu ngõ vào và ngõ ra ngược pha nhau (lệch pha 180°).

Thông thường đây là kiểu hồi tiếp phổ biến được sử dụng (được sử dụng trong hầu hết các ứng dụng trong bài).

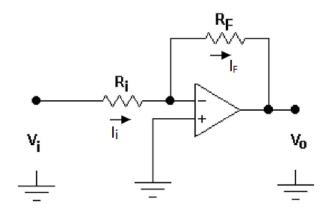
Op-amp lý tưởng

Khi sử dụng op-amp dạng lý tưởng ta lưu ý một số giả định sau:

- Hệ số khuếch đại vòng hở → vô cùng lớn
- Tổng trở vào của op-amp $\rightarrow$ vô cùng lớn
- Tổng trở ngõ ra của op-amp $\rightarrow$ rất nhỏ ($\rightarrow$ 0)
- Dòng $i_{-}, i_{+} \rightarrow rất nhỏ (\rightarrow 0)$
- Điện áp V₋ = V₊

Mạch khuếch đại đảo

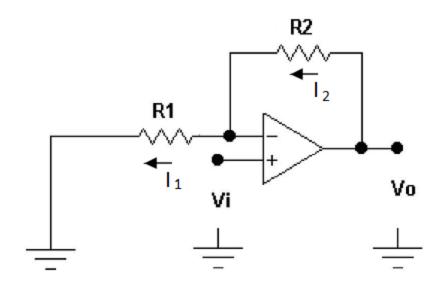

$$A_{v} = \frac{V_{0}}{V_{i}} = -\frac{R_{F}}{R_{i}} \qquad \qquad Z_{i} = \frac{V_{i}}{I} \approx R_{1} \qquad \qquad Z_{0} = R_{out}$$

$$Z_i = \frac{V_i}{I} \approx R_1$$

$$Z_0 = R_{out}$$

Mạch khuếch đại không đảo

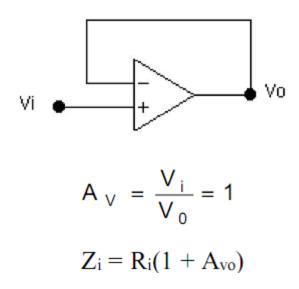

$$A_v = \frac{V_0}{V_1} = 1 + \frac{R_2}{R_1}$$

Tổng trở vào có giá trị rất lớn

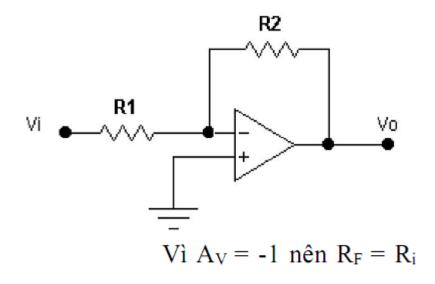
$$Z_i = \frac{V_i}{I_i} = R_i \left(1 + \frac{A_{vo}}{A_{v}} \right)$$

Mạch khuếch đại đệm không đảo

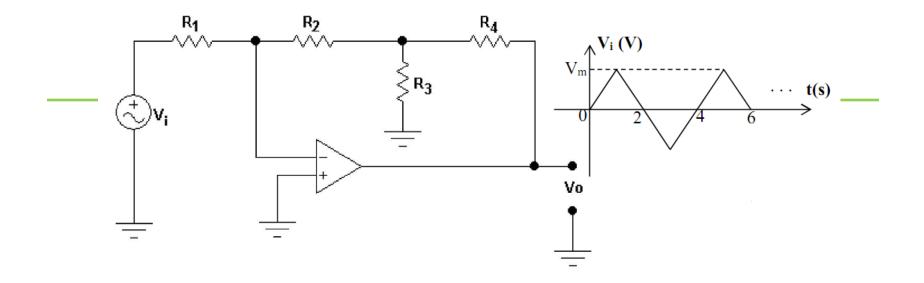

Tổng trở vào có giá trị rất lớn

Mạch khuếch đại đệm đảo

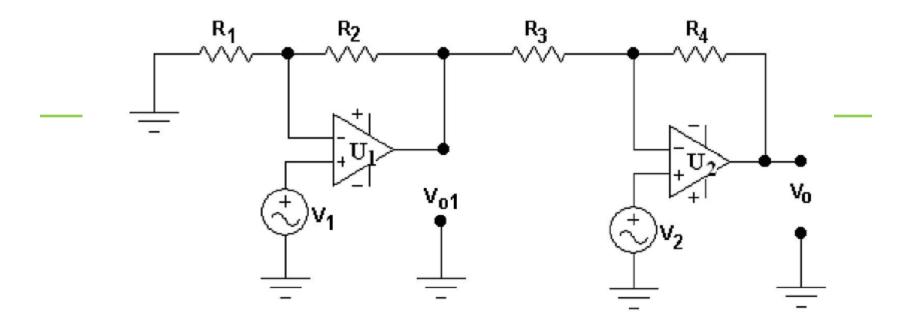

Tổng trở vào có giá trị rất lớn

Biết op-amp có $\pm V_{sat} = \pm 12V$, $R_1 = R_2 = R_3 = R_4 = R$, dạng sóng điện áp $V_i(t)$ được cho như hình

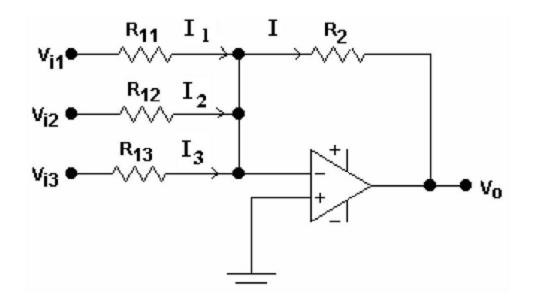
- a. Tính V₀ theo V_i, độ lợi áp A_V
- b. Vẽ lại dạng sóng điện áp $V_0(t)$ khi $V_m = \frac{8}{3}V$
- c. Vẽ lại dạng sóng điện áp $V_0(t)$ khi $V_m = 5V$

Chứng tỏ
$$V_0 = (1 + \frac{R_4}{R_3}) \left[V_2 - \frac{1 + \frac{R_2}{R_1}}{1 + \frac{R_3}{R_4}} V_1 \right]$$

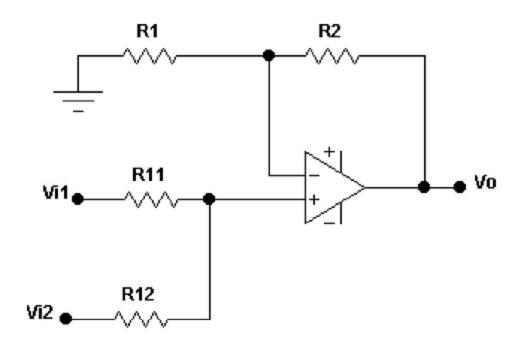
Tìm điều kiện về mối liên hệ giữa các điện trở trong mạch để $V_0 = (1 + \frac{\mathsf{R}_4}{\mathsf{R}_3})(V_2 - V_1)$

Mạch khuếch đại cộng đảo

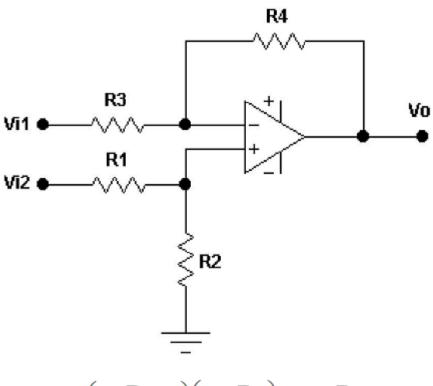
$$V_0 = V_{01} + V_{02} + V_{03} = -\left(\frac{R_2}{R_{11}}V_{i1} + \frac{R_2}{R_{12}}V_{i2} + \frac{R_2}{R_{13}}V_{13}\right)$$

Mạch khuếch đại cộng không đảo

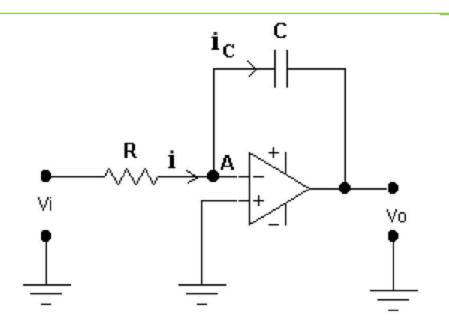
$$V_0 = \left(1 + \frac{R_2}{R_1}\right) \left(\frac{R_{12}}{R_{11} + R_{12}} V_{i1} + \frac{R_{11}}{R_{12} + R_{12}} V_{i2}\right)$$

Mạch khuếch đại trừ (vi sai)

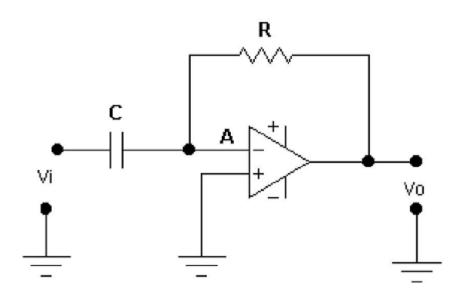
$$V_0 = \left(\frac{R_2}{R_1 + R_2}\right) \left(1 + \frac{R_4}{R_3}\right) V_{i2} - \frac{R_4}{R_3} V_{i1}$$

Mạch tích phân

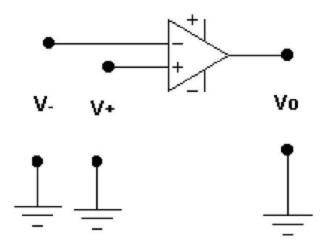
$$\begin{split} I_C &= C \frac{du_c}{dt} \qquad U_C = -V_0 \qquad \qquad i = i_C \\ \Rightarrow i &= -C \frac{dV_0}{dt} \qquad \qquad i = \frac{V_i}{R} \\ V_0 &= -\frac{1}{C} \int i dt + V_0(0) \\ V_0 &= -\frac{1}{RC} \int V_i dt + V_0(0) \end{split}$$

Mạch vi phân

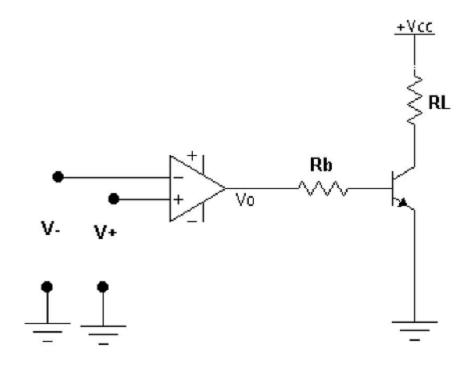
$$i = C \frac{dV_i}{dt}$$
Mặt khác: $i = -\frac{V_0}{R}$
Suy ra: $V_0 = -RC \frac{dV_i}{dt}$

Mạch so sánh

Khi
$$V^+ > V^-$$
 thì $V_0 = V_{sat}$
Khi $V^- > V^+$ thì $V_0 = -V_{sat}$

Mạch so sánh

Ứng dụng mạch sáng đèn tự động khi trời tối

